

Załącznik nr 1

Do Programu Wychowania i Profilaktyki

Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Bieniewicach

**STRATEGIA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH,
ZAPOBIEGAWCZYCH I INTERWENCYJNYCH WOBEC
MŁODZIEŻY ZAGROŻONEJ UZALEŻNIENIEM**

**W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWŁA II
W BIENIEWICACH**

1. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. nr 35, poz. 228 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982 r. nr 35, poz. 230 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. nr 179, poz. 1485)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., nr 180, poz. 1493 ze zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. nr 26, poz. 225 i 226)
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wniosków formularzy „Niebieska karta” (Dz. U. z 2011 r. nr 209, poz. 1245).

Za realizację Strategii odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Bieniewicach.

2. Systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

W Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Bieniewicach systematycznie prowadzona jest edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia. działania w tym zakresie prowadzone są w ramach realizacji:

- Programu Wychowawczo – Profilaktycznego
- zajęć edukacyjnych – zgodnie z obowiązującą podstawą programową
- konkursów z zakresu edukacji prozdrowotnej
- współpracy z pielęgniarką prozdrowotną, Sanepidem w Ożarowie Mazowieckim w zakresie propagowania wiedzy na temat szkodliwości działania dopalaczy (ulotki, broszury, plakaty), Komendą Policji
- godzin z wychowawcą
- imprez sportowych i rekreacyjnych
- akcji informacyjnych w ramach realizacji programów profilaktycznych
- zebrań z rodzicami
- spotkań indywidualnych i grupowych z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz pielęgniarką szkolną
- wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli.

3. Działalność informacyjna.

Działalność informacyjna obejmuje upowszechnianie wśród uczniów, rodziców i nauczycieli wiedzy na temat:

- szkodliwości środków lub substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień
- dostępnych form pomocy uczniom zagrożonym uzależnieniami
- możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień
- skutków prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Upowszechnienie tej wiedzy następuje poprzez:

- realizację konkursów i akcji profilaktycznych na terenie szkoły oraz udział w konkursach i akcjach profilaktycznych realizowanych przez inne placówki i instytucje
- opracowywanie gazetek o tematyce profilaktycznej
- wykorzystywanie filmów o tematyce profilaktycznej
- rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami mające na celu przekazywanie informacji na temat zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi
- prowadzenie zajęć o tematyce profilaktycznej we współpracy ze specjalistami do spraw uzależnień bądź Policją
- edukację rodziców
- udostępnianie materiałów informacyjnych dotyczących zagadnień profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- przekazywanie informacji na temat szkoleń i warsztatów oraz udział specjalistów w szkoleniach rady pedagogicznej.

4. Zadania pracowników szkoły w zakresie pomocy uczniom zagrożonym uzależnieniem.

1) Dyrektor szkoły:

- a) realizuje zadania wynikające ze Statutu Szkoły
- b) monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych
- c) na bieżąco informowany jest przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji strategii
- d) podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem praw uczniów, jak i ich rodziców.

2) Nauczyciele i wychowawcy klas:

- a) realizują działania profilaktyczne i interwencyjne określone w Programie Wychowawczo – Profilaktycznym, Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania oraz planach pracy wychowawców
- b) systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów w godzinach do dyspozycji wychowawców, na zajęciach pozalekcyjnych oraz kołach zainteresowań

- c) realizują zagadnienia dotyczące zapobiegania narkomanii w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia
 - d) uczestniczą w kursach, szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów uczniów oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniem,
 - e) wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą i ich rodzicami informując o szkodliwości środków i substancji (w tym dopalaczy), których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia.
 - f) wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy,
 - g) współpracują z pedagogiem i psychologiem szkolnym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz pielęgniarką szkolną w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.
- 3) Pielęgniarka szkolna podczas pobytu na terenie szkoły:
- a) udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji
 - b) wzywa Pogotowie Ratunkowe jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia,
 - c) powiadamia Dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
 - d) współpracuje z pedagogiem i psychologiem w sytuacjach kryzysowych wymagających udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbywaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.
- 4) Pedagog szkolny:
- a) zapewnia pomoc pedagogiczną uczniom zagrożonym uzależnieniem na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i poradnictwo uczniom podejmującym zachowania ryzykowne
 - b) systematycznie rozpoznaje i diagnozuje zagrożenia związane z uzależnieniem (ankiety skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli, obserwacje, rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły),
 - c) prowadzi działalność informacyjną, która obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły informacji na temat szkodliwości środków lub substancji, których używanie jest zagrożeniem dla zdrowia i życia uczniów (narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy itp.),
 - d) udostępnia uczniom, rodzicom i nauczycielom oraz innym pracownikom szkoły materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii,
 - e) dostarcza osobom zainteresowanym informacji na temat dostępnych form pomocy (placówki i organizacje wspierające dziecko i rodzinę, placówki świadczące pomoc społeczną w rodzinie, punkty konsultacyjne dla osób z problemem uzależnienia, placówki leczenia uzależnień i współuzależnień, organizacje pozarządowe służące pomocą rodzinie itp.) młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej oraz osobom współuzależnionym,
 - f) organizuje i prowadzi zajęcia profilaktyczne, integracyjne we współpracy z wychowawcami klas, współorganizuje profilaktyczne imprezy ogólnoszkolne w celu

zaspokajania potrzeb psychicznych i społecznych uczniów, rozwijania poczucia własnej wartości, motywowania do podejmowania właściwych decyzji, różnych form aktywności, rozwijania zainteresowań i umiejętności psychospołecznych,

- g) współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko, rodziną i szkołą w zakresie rozwiązywania problemów (w tym problemów uzależnień i zażywania dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych),
- h) organizuje i uczestniczy w wewnątrzszkolnym doskonaleniu nauczycieli oraz w warsztatach, szkoleniach i kursach organizowanych przez placówki zajmujące się działalnością profilaktyczną,
- i) współpracuje z dyrekcją szkoły, psychologiem szkolnym, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły we wszystkich działaniach mających na celu redukcję zachowań ryzykownych wśród uczniów, w sytuacjach wymagających interwencji lub w sytuacjach wymagających udzielenia pomocy uczniowi, który znalazł się w sytuacji kryzysowej,
- j) monitorowanie problemów zagrożenia środkami psychoaktywnymi (w tym dopalaczami, narkotykami itp.) np. poprzez badania ankietowe wśród nauczycieli, uczniów, rodziców i pracowników szkoły w celu oszacowania rozmiarów zjawiska zażywania dopalaczy i innych środków psychoaktywnych.

5) Psycholog szkolny:

- a) zapewnia pomoc psychologiczną uczniom przejawiającym zachowania ryzykowne na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i porady psychologiczne dla uczniów zagrożonych uzależnieniem
- b) dokonuje diagnozy psychologicznej uczniów,
- c) prowadzi zajęcia z profilaktyki uzależnień, zajęcia psychoterapeutyczne, zajęcia integrujące zespoły klasowe,
- d) organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- e) prowadzi indywidualne konsultacje dla uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczące minimalizowania skutków zachowań ryzykownych uczniów,
- f) wspiera wychowawców klas i nauczycieli w działaniach wynikających z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- g) inicjuje różne formy pomocy wychowawczej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia,
- h) współpracuje z dyrekcją szkoły, pedagogiem szkolnym, wychowawcami i nauczycielami oraz innymi pracownikami szkoły w sytuacjach wymagających skutków zaburzeń rozwojowych.

6) Pracownicy administracji i obsługi szkoły:

- a) informują dyrektora szkoły, pedagoga, psychologa szkolnego, wychowawcę lub nauczyciela o każdej zaobserwowanej sytuacji kryzysowej wymagającej interwencji pracownika szkoły.

4.1. Zakres zadań poszczególnych pracowników szkoły w sprawie ucznia dotkniętego przemocą w rodzinie (procedura Niebieskiej Karty).

Stanowisko	Zakres Zadań
Dyrektor szkoły	<ul style="list-style-type: none"> – przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu ucznia w rodzinie – w sytuacjach podejrzenia przemocy domowej wobec ucznia podejmuje decyzję o uruchomieniu procedury „Niebieskie Karty” – bierze udział w rozmowie z rodzicami – informuje opiekunów o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy – organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla ucznia – prowadzi nadzór nad prowadzeniem przypadku ucznia krzywdzonego – zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań, np. ułatwia konsultacje trudnych spraw ze specjalistami, wspiera, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc w rodzinie wobec ucznia – dba o to, by na terenie szkoły znajdowały się powszechnie dostępne informacje o organizacjach i instytucjach pomagających ofiarom przemocy (adresy, telefony itp.)
Pedagog szkolny/ Psycholog szkolny	<ul style="list-style-type: none"> – przyjmuje i odnotowuje sprawę zgłoszenia o przemocy w rodzinie – diagnozuje sytuację ucznia i jego rodziny – jest koordynatorem pomocy uczniowi krzywdzonemu oraz jego rodzinie – przeprowadza rozmowy z uczniem oraz jego rodzicami lub prawnymi opiekunami – dyskretnie monitoruje sytuację ucznia w rodzinie – pozostaje w ciągłym kontakcie z wychowawcą i dyrektorem w sprawach dotyczących ucznia oraz jego rodziny – pomaga pracownikom szkoły we właściwym postępowaniu względem ofiary przemocy – informuje rodziców o możliwych kierunkach wsparcia ucznia – pomaga rodzicom w zrozumieniu podstawowych i typowych reakcji ucznia na różnorodne sytuacje – kieruje uczniów oraz rodziców do placówek specjalistycznych – współpracuje ze specjalistami pomagającymi uczniowi i jego rodzinie – może być osobą, która uruchamia procedurę „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieskiej Karty” – bierze udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego opracowującego strategię działań względem całej rodziny, a w szczególności względem ofiary i sprawcy przemocy – dokumentuje wszystkie podejmowane działania względem ucznia i jego rodziny
Wychowawca	<ul style="list-style-type: none"> – przyjmuje zgłoszenie o przemocy w rodzinie ucznia – powiadamia dyrektora szkoły – może być osobą, która uruchamia procedurę „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieskiej Karty” – w przypadku gdy uczeń ma obrażenia, przeprowadza go do miejsca udzielenia pomocy – dba, by ofiara przemocy czuła się bezpiecznie – uważnie wsłuchuje się w relacje ucznia – przekazuje sprawę pedagogowi szkolnemu lub psychologowi – wzywa rodziców – odnotowuje w dokumentach wychowawcy swoje spostrzeżenia oraz szczegółową charakterystykę spotkania z rodzicami, z opisem postanowień i planów działania – udziela stałego wsparcia uczniowi oraz dyskretnie monitoruje jego sytuację w późniejszym okresie – monitoruje zespół klasowy, by skutki przemocy w domu nie wpływały

	na obniżenie pozycji poszkodowanego w klasie
Pielęgniarka szkolna (gdy stwierdzone zostaną obrażenia u ucznia)	<ul style="list-style-type: none"> – dyskretnie, z poszanowaniem praw ucznia ogląda obrażenia – udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, jeśli sytuacja tego wymaga – zgłasza potrzebę pomocy medycznej (według własnej oceny) – towarzyszy lub angażuje osoby towarzyszące w razie konieczności odwiezienia ucznia do szpitala – zapisuje w karcie zdrowia ucznia rodzaj stwierdzonych obrażeń oraz zakres udzielonej pomocy – udziela informacji (szczególnie rodzicom) o ewentualnych konsekwencjach pobicia dla zdrowia ucznia – przekazuje lekarzom kluczowe informacje o poszkodowanym i sytuacji – sporządza notatkę służbową
Nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> – przekazują wychowawcy i pedagogowi/psychologowi szkolnemu informacje o tym, że podejrzewają przemoc w rodzinie ucznia – monitorują sytuację ucznia – mogą być osobami, które uruchamiają procedurę „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieskiej Karty” – dbają o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy pedagogicznej z uczniami
Niepedagogiczni pracownicy szkoły	<ul style="list-style-type: none"> – są uważni i wrażliwi na sytuację uczniów; – reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami; – zgłaszają obserwowane, niepokojące sygnały dyrekcji szkoły, pedagogowi/psychologowi szkolnemu lub wychowawcy

5. Procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi z uwzględnieniem zadań dla osób podejmujących interwencje oraz innych sytuacji kryzysowych.

Lp.	Sytuacja kryzysowa	Działania interwencyjne pracowników szkoły
	Procedura postępowania w przypadku uzyskania przez nauczyciela informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków odurzających, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy. 2. Wychowawca informuje o zaistniałych faktach pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora/wicedyrektora szkoły. 3. Wychowawca lub pedagog/psycholog lub dyrektor/wicedyrektor wzywa do szkoły rodziców/rodzica (prawnego opiekuna) ucznia i przekazuje uzyskaną informację. 4. Wychowawca lub/i pedagog/psycholog lub/i dyrektor/wicedyrektor przeprowadza/przeprowadzają rozmowę z rodzicami i uczniem (można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym). 5. Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni nieletniego ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej

		<p>sytuacji sąd rodzinny lub/i policję (specjalistę ds. nieletnich).</p> <p>6. Gdy rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ale są nieskuteczni, i gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (takie jak rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, skierowanie na terapię itp.), a ich zastosowanie wobec nieletniego nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub/i policję (dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji, co nie zwalnia szkoły z prowadzenia nadal działań wychowawczych).</p>
	<p>Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyki</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz zapobiega jej ewentualnemu zniszczeniu, ale nie zabiera jej z miejsca znalezienia. 2. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia o zaistniałym fakcie dyrektora/wicedyrektora szkoły. 3. Dyrektor/wicedyrektor szkoły zawiadamia pedagoga/psychologa oraz wzywa policję lub policjantów, którzy w miarę możliwości ustalają, do kogo należy znaleziona substancja. 4. Policjanci po rozeznaniu sytuacji zawiadamiają odpowiedni wydział policji. 5. Po przyjeździe policji dyrektor/wicedyrektor lub pedagog/psycholog niezwłocznie wskazują funkcjonariuszom miejsce z zabezpieczoną substancją oraz przekazują informacje dotyczące szczegółów zdarzenia i dalej postępują zgodnie ze wskazaniami policjantów.
	<p>Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń ma przy sobie substancję przypominającą narkotyki</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel niezwłocznie informuje o swoich podejrzeniach dyrektora/wicedyrektora szkoły. 2. Dyrektor/wicedyrektor szkoły zawiadamia pedagoga/psychologa oraz wzywa policję 3. Psycholog/pedagog informuje o sprawie wychowawcę i pielęgniarkę. Do czasu przyjazdu policji uczeń przebywa pod opieką pedagoga/psychologa/wychowawcy lub pielęgniarki. 4. Policjanci podejmują na terenie szkoły odpowiednie działania i zawiadamiają właściwy wydział policji. 5. Po przyjeździe policji dyrektor/wicedyrektor lub pedagog/psycholog przekazują funkcjonariuszom informacje dotyczące szczegółów zdarzenia i postępują zgodnie ze wskazaniami policjantów. 6. Pedagog/psycholog szkolny zawiadamia rodziców/rodzica (opiekuna prawnego ucznia). 7. Pedagog/psycholog i/lub wychowawca we współpracy z rodzicami (opiekunem prawnym) prowadzą później z uczniem rozmowy

		<p>wyjaśniające i inne działania wychowawcze, czekając na dalsze czynności urzędowe.</p> <p>8. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie współpracują ze szkołą, stosuje się procedurę dotyczącą demoralizacji.</p>
	<p>Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub innego środka odurzającego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel zostawia klasę pod opieką pracownika administracji, ucznia pod opieką pielęgniarki szkolnej lub innego nauczyciela, a o zdarzeniu powiadamia wychowawcę i/lub pedagoga/psychologa szkolnego. Po wykonaniu tych czynności niezwłocznie wraca na zajęcia. 2. Wychowawca powiadamia pedagoga/psychologa, o ile nie uczynił tego nauczyciel. 3. Pedagog/psycholog lub wychowawca powiadamia dyrektora/wicedyrektora szkoły. 4. Dyrektor/wicedyrektor lub pedagog/psycholog wyznacza uczniowi odizolowane od reszty uczniów bezpieczne miejsce i wzywa lekarza, jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub/i życia. 5. Pedagog/psycholog lub wychowawca lub dyrektor/wicedyrektor wzywa do szkoły rodziców/rodzica (opiekuna prawnego) i informuje o zaistniałym zdarzeniu. 6. Jeżeli rodzice współpracują ze szkołą i stawiają się na wezwanie, z uczniem przeprowadzana jest rozmowa przez wychowawcę lub/i pedagoga/psychologa/dyrektora/wicedyrektora (ustala się miejsce zakupu alkoholu lub/i środka odurzającego, uczeń wskazuje lub opisuje sprzedawcę, omawiane są formy oddziaływań wychowawczych i konsekwencji), po czym oddaje się ucznia pod opiekę rodziców/rodzica (opiekuna prawnego), a wychowawca lub pedagog/psycholog sporządza notatkę. 7. Jeżeli rodzice nie współpracują ze szkołą i odmawiają odbioru ucznia ze szkoły, dyrektor/wicedyrektor zawiadamia policję, gdy zachowanie ucznia daje powody do interwencji (np. jest agresywny), policja podejmuje działania interwencyjne. 8. Pedagog/psycholog, wychowawca i dyrektor/wicedyrektor ustalają formy oddziaływań wychowawczych i konsekwencji, jakie należy zastosować wobec ucznia. 9. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń przebywający na terenie szkoły znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, stosuje się wobec niego procedurę przewidzianą dla przejawów demoralizacji.
	<p>Procedura postępowania wobec ucznia sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa oraz ucznia poszkodowanego i</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel przyjmuje informację o zdarzeniu, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków, i w razie potrzeby prowadzi do pielęgniarki, a klasę zostawia pod opieką innego nauczyciela lub pracownika

świadków	<p>administracji i obsługi.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie wychowawcę i/lub dyrektora/wicedyrektora szkoły i niezwłocznie wraca na zajęcia. 3. Wychowawca i/lub dyrektor/wicedyrektor informuje o sprawie pedagoga/psychologa szkolnego. 4. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub/i życia, dyrektor/wicedyrektor lub pedagog/psycholog wzywa lekarza. 5. Dyrektor/wicedyrektor szkoły i/lub pedagog/psycholog szkolny w dostępny sposób sprawdza wiarygodność informacji, ustala okoliczności (czy do zdarzenia doszło na terenie szkoły, czy w czasie zajęć lekcyjnych, kto był sprawcą), zabezpiecza dowody oraz stara się nie nagłaśniać zdarzenia. Następnie wyznacza sprawcom i poszkodowanemu oddzielne pomieszczenia. 6. W uzasadnionych przypadkach dyrektor/wicedyrektor szkoły wzywa policjantów, którzy zabezpieczają ślady popełnionego przestępstwa, ustalają świadków zdarzenia, przeprowadzają rozmowy z poszkodowanym i podejrzanymi. 7. Pedagog/psycholog lub dyrektor/wicedyrektor wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) pokrzywdzonego i sprawcy/sprawców czynu, których informuje o zaistniałym zdarzeniu. Jeśli rodzice nie mogą przybyć do szkoły natychmiast, ustala się ich termin przybycia. 8. Jeżeli czyn nie jest ścigany z urzędu, dyrektor/wicedyrektor podejmuje decyzję, jakie środki wychowawcze i dyscyplinarne zastosuje wobec sprawcy/sprawców, szczególnie w sytuacji gdy pokrzywdzony lub jego rodzice odmawiają złożenia wniosku o ściganie. 9. Gdy rodzice/opiekunowie prawni sprawcy odmawiają współpracy ze szkołą, a nieletni sprawca sprawiał wcześniej problemy wychowawcze, dyrektor/wicedyrektor zawiadamia policyjny wydział do spraw nieletnich i/lub sąd rodzinny. 10. Gdy czyn sprawcy/sprawców ma znamiona przestępstwa ściganego z urzędu, dyrektor/wicedyrektor zawiadamia policję lub prokuratora. 11. Niezależnie od działań policji pedagog/psycholog lub/i wychowawca podejmują działania wychowawcze i terapeutyczne w stosunku do sprawcy/sprawców, poszkodowanego oraz świadków zgodnie z procedurą stosowaną w przypadku aktów przemocy niemających znamion przestępstwa lub czynu karalnego.
----------	---

<p>Procedura postępowania wobec ucznia z zaburzeniami psychicznymi, który zachowuje się agresywnie w stosunku do innych lub siebie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel zostawia klasę pod opieką pracownika administracji i prowadzi ucznia lub uczniów do pielęgniarki szkolnej. 2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy i pedagoga/psychologa szkolnego, a następnie niezwłocznie wraca na zajęcia. 3. Wychowawca lub pedagog/psycholog informuje o zdarzeniu dyrektora/wicedyrektora szkoły. 4. Jeżeli stan ucznia/uczniów wskazuje na zagrożenie zdrowia i/lub życia, dyrektor/wicedyrektor lub pedagog/psycholog wzywa lekarza. 5. Wychowawca klasy lub/i psycholog/pedagog przeprowadzają rozmowy z poszkodowanym uczniem, o ile taki był, oraz ewentualnymi świadkami. 6. Wychowawca klasy lub pedagog/psycholog zawiadamia lub/i wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) chorego ucznia i ewentualnego poszkodowanego. 7. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ustala się działania wobec chorego ucznia (takie jak np. wizyta u lekarza, rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, monitoring zachowania prowadzony przez wychowawcę i zespół klasowy), wobec poszkodowanego (takie jak np. rozmowy z wychowawcą i pedagogiem, terapia psychologiczna, zadośćuczynienie) i świadków (rozmowy wychowawcze). 8. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni chorego ucznia nie współpracują ze szkołą lub podjęte działania są nieskuteczne, chory jest nieletni, a akty agresji są częste, to dyrektor zawiadamia sąd rodzinny i nieletnich.
<p>Procedura postępowania wobec uczniów często opuszczających zajęcia szkolne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel podejmuje próby dyscyplinowania ucznia, a jeśli one nie przynoszą pozytywnych rezultatów, informuje o częstych nieobecnościach ucznia wychowawcę klasy. 2. Wychowawca powiadamia rodziców/rodzica (opiekuna prawnego) ucznia o sytuacji i podejmuje działania dyscyplinujące. 3. Jeśli dotychczasowe działania nie odnoszą pozytywnych rezultatów, wychowawca informuje o sytuacji pedagoga/psychologa szkolnego. 4. Wychowawca klasy lub/i pedagog/psycholog przeprowadza rozmowy z uczniem. 5. Jeśli działania te nie przynoszą pozytywnych rezultatów, wychowawca podejmuje działania zgodne z WSO i przydziela stosowane kary dyscyplinujące. 6. Jeśli prowadzone rozmowy, kary i inne działania nadal nie odnoszą pozytywnego skutku, wychowawca klasy lub pedagog/psycholog wzywa

		<p>do szkoły rodziców/rodzica (prawnych opiekunów) ucznia.</p> <p>7. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą, ustala się kompleksowe działania wobec ucznia (takie jak np. rozmowy, pomoc pedagogiczno-psychologiczna, monitoring zachowania prowadzony przez wychowawcę, kary rodzicielskie i statutowe – nagana, obniżenie oceny zachowania).</p> <p>8. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie współpracują ze szkołą lub działania są nieskuteczne, sprawa jest nieletni, a wagary są częste, wychowawca lub pedagog/psycholog informuje o sytuacji dyrektora szkoły.</p> <p>9. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o skierowaniu sprawy ucznia do Sądu Rodzinnego.</p>
	<p>Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisuje datę i godzinę zgłoszenia. 2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/i dyrektora/wicedyrektora szkoły. 3. Wychowawca informuje pedagoga/psychologa lub/i dyrektora/wicedyrektora szkoły, o ile nie zrobił tego nauczyciel. 4. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia, dyrektor/wicedyrektor lub pedagog/psycholog wzywa lekarza. 5. Dyrektor/wicedyrektor lub/i psycholog/pedagog, dbając o dyskrecję, przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym, o ile jest to możliwe (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość). 6. Pedagog/psycholog zawiadamia lub/i wzywa do szkoły rodzica (prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny) pokrzywdzonego, którego sprawa nie dotyczy. 7. Dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieska Karta” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza. 8. Dyrektor niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadamia przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego. 9. Dyrektor/wicedyrektor zawiadamia sąd rodzinny i nieletnich.

6. Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych prozdrowotnych oraz interwencyjnych

- 1) W ramach współpracy z rodzicami w szkole organizowane są:
 - a) zebrania klasowe
 - b) konsultacje indywidualne z nauczycielem bądź wychowawcą

- c) spotkania indywidualne i grupowe z rodzicami prowadzone przez pedagoga lub psychologa
 - d) bieżąca współpraca (kontakt telefoniczny, korespondencja w dzienniczku ucznia)
 - e) wspieranie rodziców w sytuacjach trudnych wychowawczo, pomoc w podejmowaniu działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom,
- 2) Współpraca z rodzicami przyjmuje następujące formy:
- a) wspólne rozwiązywanie indywidualnych problemów, poradnictwo,
 - b) przekazywanie informacji dotyczących skutków prawnych związanych z ewentualnym naruszeniem prawa przez uczniów,
 - c) pedagogizacja rodziców dotycząca potrzeb rozwojowych uczniów, zagrożeń związanych z uzależnieniem, dostępnych form pomocy specjalistycznej
 - d) udostępnianie rodzicom informatorów, poradników i materiałów edukacyjnych,
 - e) zachęcanie rodziców do utrzymywania stałych kontaktów ze szkołą (wychowawcą, pedagogiem, psychologiem),
 - f) angażowanie rodziców do współpracy z nauczycielami bądź wychowawcami w zakresie organizowania imprez szkolnych, wycieczek, dyskotek itp.

7. Aktywny udział uczniów w zajęciach profilaktycznych i zajęciach umożliwiających, alternatywne wobec zachowań ryzykownych zaspokajanie potrzeb fizycznych i społecznych

- 1) Angażowanie uczniów w zajęcia profilaktyczne realizowane w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz planów wychowawców.
- 2) Angażowanie uczniów w zajęcia dydaktyczne w których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobiegania uzależnieniom.
- 3) Włączanie uczniów we wszelkiego rodzaju akcje, imprezy, wycieczki, konkursy o problematyce przeciwdziałania uzależnieniom oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego (aktywne działania w ramach akcji Samorządu Uczniowskiego).

8. Dostosowanie treści i form zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych uczniów oraz stopnia zagrożenia.

Podjęmowane działania uwzględniają potrzeby danej grupy uczniów związane ze stopniem zagrożenia uzależnieniem oraz występującymi aktualnie zachowaniami ryzykownymi. Pod uwagę brane są między innymi następujące zagrożenia:

- a) wynikające z wagarowania,
- b) wynikające z uczestnictwa w ruchu drogowym,
- c) związane ze zjawiskiem przemocy i agresji,
- d) związane z niehigienicznym stylem życia,
- e) związane z niebezpieczeństwami istniejącymi w Internecie,

Oceny sytuacji w tym zakresie dokonuje wychowawca klasy, planując pracę wychowawczą i profilaktyczną w danym roku szkolnym, uwzględniając informacje uzyskane od innych nauczycieli, wychowawców oraz psychologa i pedagoga szkolnego dokonując okresowej

oceny sytuacji wychowawczej w klasie i w szkole. Ponadto szkoła podejmuje działania zapobiegawcze poprzez różnorodność form i treści profilaktycznych, organizowanie akcji i imprez o charakterze profilaktycznym oraz zajęć z wychowawcą, specjalistami ds. uzależnień, pedagogiem i psychologiem szkolnym.

9. Edukacja rówieśnicza

W szkole edukacja rówieśnicza realizowana jest przez działania wychowawców, opiekuna Samorządu Uczniowskiego oraz uczniów wchodzących w skład samorządów klasowych i Uczniowskiego. Formami działania w tym zakresie są między innymi:

- a) organizacja akcji charytatywnych,
- b) propagowanie wolontariatu,
- c) organizowanie akcji dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom i współdziałanie w imprezach szkolnych,
- d) przygotowanie gazetek szkolnych i klasowych,
- e) pomoc koleżeńska,
- f) propagowanie zdrowego stylu życia poprzez udział w konkursach zdrowotnych, zawodach sportowych,
- g) realizacja projektów edukacyjnych dotyczących zdrowego stylu życia i zapobiegania uzależnieniom i zachowaniom ryzykownym,
- h) propagowanie przestrzegania praw dziecka poprzez konkursy plastyczne i prezentacje prac na terenie szkoły.
- i) propagowanie idei edukacji rówieśniczej jako skutecznej drogi rozwiązywania problemów i konfliktów (godziny wychowawcze).

10. Sposoby współdziałania pracowników szkoły ze służbą zdrowia i policji w sytuacjach wymagających interwencji.

- 1) Współpraca z Policją:
 - a) spotkania pedagoga, psychologa, dyrektora z Wydziałem ds. Nieletnich,
 - b) udział w konferencjach organizowanych przez Policję,
 - c) informowanie Policji o zdarzeniach występujących na terenie szkoły, mających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia uczniów oraz przejawem demoralizacji,
 - d) współpraca w rozwiązywaniu trudnych sytuacji mających miejsce w szkole i poza nią,
 - e) współpraca w ramach działania grypy roboczej powołanej przez zespół interdyscyplinarny,
 - f) współpraca zgodnie z przyjętymi procedurami i metodami postępowania w sytuacjach zagrożenia uczniów przestępczością i demoralizacją w szczególności narkomanią i alkoholizmem.
- 2) Współpraca ze Służbą Zdrowia:
 - a) zatrudniona w szkole pielęgniarka udziela pomocy uczniom w przypadkach nagłych zachorowań, zatruc, złego samopoczucia oraz urazów,

- b) kierowanie uczniów i rodziców do specjalistów,
- c) w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia ucznia wezwanie Pogotowia Ratunkowego.

11. Współpraca z różnymi instytucjami w szczególności organizacjami pozarządowymi wspierającymi działalność szkół w zakresie rozwiązywania problemów uczniów.

Szkoła współpracuje z:

- a) Komenda Policji w Błoniu: działania interwencyjne i wyjaśniające w środowisku ucznia i na terenie szkoły,
- b) Wydział ds. Nieletnich i Patologii KPP w Starych Babicach: działania interwencyjne i wyjaśniające w środowisku ucznia i na terenie szkoły,
- c) Sąd Rodzinny w Grodzisku Mazowieckim: wgląd w sytuację rodzinną ucznia i ustanowienie dozoru kuratora,
- d) Kuratorzy zawodowi i społeczni: przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w rodzinie ucznia i ustalenie planu pracy ze szkołą, działania monitorujące,
- e) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Błoniu: diagnozowanie niepowodzeń szkolnych ucznia oraz zachowań ryzykownych, objęcie ucznia i rodziców terapią, pogłębianie specjalistycznej diagnozy, prowadzenie zajęć na terenie szkoły, organizacja szkoleń, konferencji,
- f) Ośrodek Pomocy Społecznej w Błoniu: współpraca z pracownikiem socjalnym w celu wsparcia ucznia i rodziny w trudnej sytuacji życiowej, wsparcie finansowe ucznia w zakresie dożywiania, wyprawki szkolnej i zasiłków,
- g) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie: organizacja konkursów profilaktycznych, współpraca w rozwiązywaniu problemów rodzinnych.
- h) Urząd Miejski w Błoniu: pozyskiwanie środków na zajęcia, imprezy, akcje i konkursy profilaktyczne oraz szkolenia dla Rady Pedagogicznej w ramach funduszy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- i) Starostwo Powiatu Warszawskiego Zachodniego: pozyskiwanie środków na zajęcia sportowe, imprezy, akcje profilaktyczne, organizacja konkursów oraz szkoleń,
- j) inne placówki oświatowe: organizację i udział w rajdach profilaktycznych,
- k) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Witanowa i Bieniewic: stypendium Dam Radę,

12. Wspieranie uczniów zagrożonych uzależnieniem, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zaspokajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijające zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.

W ramach opieki psychologiczno pedagogicznej uczniowie mają możliwość korzystania z pomocy nauczycieli, wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego w celu rozwiązywania osobistych i rodzinnych problemów. Organizacja pracy szkoły zapewnia uczniom możliwość zaspokajania potrzeb psychicznych, społecznych a także rozwój umiejętności i zainteresowań. Dla wszystkich uczniów, a w szczególności dla uczniów wobec

których istnieje ryzyko powstania zależności od środków uzależniających zagrożonych niedostosowaniem społecznym, realizowane są następujące zadania z zakresu profilaktyki:

- a) diagnoza psychologiczna i pedagogiczna problemu, w tym diagnoza sytuacji rodzinnej i szkolnej ucznia oraz jej monitorowanie (we współpracy z instytucjami pomocowymi)
- b) indywidualne rozmowy z uczniami, objęcie opieką przez specjalistów szkolnych, organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- c) umożliwienie uczniom wszechstronnego rozwoju podczas zajęć lekcyjnych oraz godzin z wychowawcą, których tematyka jest dostosowana do potrzeb uczniów,
- d) spotkania i zajęcia o charakterze profilaktycznym i opiekuńczo-wychowawczym, budowanie poczucia własnej wartości, poprzez wsparcie indywidualne uczniów i rozwijanie umiejętności psychospołecznych poprzez udział w organizowanych zajęciach socjoterapeutycznych,
- e) organizowanie zajęć pozalekcyjnych zapewniających uczniom możliwość rozwoju zainteresowań i aktywnego spędzania czasu wolnego, w tym związanych z realizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej, również akcje profilaktyczne, konkursy, koła zainteresowań czy zajęcia sportowe.
- f) organizacja zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- g) osobiste wsparcie w tym motywowanie do podejmowania form aktywności alternatywnych do wszelkiego rodzaju zachowań mających związek z uzależnieniami i demoralizacją,
- h) współpracę z rodzicami w zakresie wymiany informacji, poradnictwo i konsultacje, podejmowanie działań wychowawczych oraz udzielenia wsparcia rodzicom,
- i) przekazywanie informacji dotyczących dostępnych form pomocy specjalistycznej,
- j) nawiązanie współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi szkołę i rodzinę,
- k) udzielanie uczniom wsparcia materialnego,
- l) pomoc w rozwiązywaniu konfliktów z rówieśnikami,
- m) organizowanie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

13. Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów uczniów oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem.

Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli WDN w szkole uwzględnia tematykę profilaktyki uzależnień i odbywa się zgodnie z potrzebami szkoły ustalonymi podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej. Zasadniczym celem podejmowanych w tym zakresie działań jest przygotowanie nauczycieli do realizacji zadań wynikających z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Służą temu również spotkania szkoleniowe w ramach realizowanych we współpracy z instytucjami z otoczenia szkoły programach, m.in. uczestnictwo w:

- a) Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Błonie,
- b) Szkoleniach, konferencjach, spotkaniach organizowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, gminnego doradcę metodycznego,

- c) szkolenia uprawniające do realizacji programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”,
- d) wyposażenie nauczycieli przez Sanepid w materiały dydaktyczne do przeprowadzenia zajęć prozdrowotnych,

14. Dokonywanie systematycznej oceny podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych.

Członkowie Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Bieniewicach będą systematycznie dokonywać oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych poprzez:

- a) ewaluację skuteczności realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- b) modyfikację planów pracy wychowawców,
- c) sporządzanie sprawozdań śródrocznych i rocznych przez wychowawców poszczególnych klas, nauczycieli specjalistów, wychowawcy świetlicy,
- d) analizę sprawozdań psychologa i pedagoga szkolnego,
- e) pracę nad analizą bieżącej sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń w zespołach klasowych, składających się z wychowawców i nauczycieli uczących w poszczególnych oddziałach,
- f) pracę w zespołach ds. organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów,
- g) współpracę nauczycieli i wychowawców z psychologiem i pedagogiem mającą na celu planowanie kroków zaradczych oraz rozwiązywanie bieżących problemów związanych nieprawidłowym zachowaniem uczniów,
- h) analizę postaw poszczególnych uczniów przy wystawianiu ocen z zachowania z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji rodzinnej i zdrowotnej ucznia,
- i) modyfikację statutu szkoły.